

בבית המשפט העליון

עע"מ 7212/12
בג"ץ 4047/13

לפני: כבוד המשנה לנשיא מ' נאור
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט נ' הנדל

המערערים
בעע"מ
: 7212/12

1. אחמד
2. אחמד
3. אחמד
4. אחמד
5. אחמד
6. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

העותרים בבג"ץ
: 4047/13

1. חדרי
2. חדרי
3. קהוגי
4. קהוגי
5. אבו עאדרה
6. אבו עאדרה
7. אבו מרסה
8. אבו מרסה
9. אבו קווידר
10. אבו קווידר
11. אסתאז
12. אסתאז
13. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

נגד

המשיב בעע"מ
: 7212/12
שר הפנים

1. ראש הממשלה
 2. שר הפנים
 3. היועץ המשפטי לממשלה
- המשיבים ב-
: 4047/13 בבג"ץ

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים), מיום 30.7.2012, בעת"מ 10144-11-11, שניתן על-ידי כב' השופטת נ' בן אור ועתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ט"ז בחשון התשע"ה (9.11.14)

מזכירת הרכב: שרית חתוקה
קלדנית: זיוה

בשם המערערים
בעע"מ
: 7212/12
עו"ד עדי לוסטיגמן

בשם המשיב
בעע"מ
: 7212/12

בשם העותרים
בבג"ץ 4047/13 : עו"ד נועה דיאמונד

בשם המשיבים
בבג"ץ 4047/13 : עו"ד יוכי גנסין, עו"ד דניאל מראקס

פרוטוקול

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

לעניין העע"מ, מתוך התיק זורמת תרעומת שאינני יודעת אם היא במקומה במקרה הספציפי הזה. הערעור להבדיל מהעתירה, אין לו יותר קיום, אנו לא עוסקים בערעורים בנסיבות כאלה.

עו"ד לוסטיגמן :

הערעור הוגש גם מטעם מערערת ציבורית.

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

אין תכלית לערעור הזה, או שהגבי תמחק אתו או שאנחנו נמחק אותו. הערעור קונקרטי ונוגע למשיבים מסוימים ואין טעם להמשיך בו גם אם הוא עקרוני, יגיעו השאלות העקרוניות בעתן. הגבי דוצה לעסוק בעתירה אז תעסוק בה.

עו"ד לוסטיגמן :

אנו מסכימים למחיקת הערעור בעע"מ 7212/12.

ניתן פס"ד בעע"מ 7212/12.

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

גב' גנסין – מבקשת תגובה על הפער ביניכם לבין העותרים,

עו"ד גנסין :

הסכמנו בעצם לכל מה שאני סבורה שיכולנו להסכים.

1 כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

2 יש שתי נקודות, האחת היא המועד לתחולה והאפשרות לבדוק בדיקה אינדיבידואלית ובקשת
3 העותרים היא שזה יהיה מועד החלטת הממשלה.

4
5 עו"ד גנסיין :

6 לגבי מה שהיתה שאלת השופטת חיות בדיון מיום 21.5. – גב' לא התכוונה לכל מי שהסתגן –
7 לגבי זה הסכמנו, מי שרישמו שונה – על זה אין מחלוקת.

8
9 כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

10 אני מבינה שחברייך טוענים לגבי אנשים שלא יגרשו אותם

11
12 עו"ד גנסיין :

13 זו ההרחבה שחבריי מנסים לעשות. השופטת חיות הפנתה במהלך הדיון לתיקים ונוהל
14 ההשתקעות ומעבר מעזה לאיו"ש, גב' דיברה על אנשים שאישרנו להם לעבור בנסיבות ואליהם
15 נתייחס כמו אל איוש"ים ונכון שמענם היה מעזה אבל בגלל שאישרנו את המהלך הזה והם כבר
16 כמה שנים כדין שלא נחיל עליהם את הכלל כתושבי עזה אלא שנבדוק אותם בבדיקה פרטנית
17 ולזה נענינו אבל חבריי מנסים היום לקבל במהלך הזה את מה שהם לא קיבלו לגבי מעבר שלא
18 כדין מעזה ליו"ש ולהחיל את זה עכשיו מעזה לישראל. היו תיקים שנדונו האם מדובר בשינוי
19 מען, למדינת ישראל יש סמכות וזה לא עניין של שינוי כתובת. הדיון הקודם היה לפני צוק איתן
20 ומה שקורה בעזה נטען גם אז במסגרת התיקים המוקד להגנת הפרט ביקש שכל מי שמגיש
21 בקשה לעבר באיזה שלב במעבר הבטוח עד ספטמבר 2005 בעצם המדינה תאשר, המדינה אמרה
22 שזה לא שינוי מען. מדובר בשינוי משמעותי יותר ויש פה בעצם ניסיונות העברת תשתיות מעזה
23 לאיו"ש ואת אותה פלטפורמה שנוצרת מהעברת תשתיות הם לא מסכימים ויש סמכות. ביהמ"ש
24 אמר שהוא לא מתערב ונכתב נוהל השתקעות בבג"צ 2088/10, בג"צ 4019/10. כבודכם דחו את
25 העתירה והוציאו צו על תנאי חלקי רק לגבי שאלה אחת – החלק העיקרי של העתירה משנת
26 2008 נדחה. בעקבות זאת הודיעה המדינה בבג"צ 4019/10 לא ניתן גם צו ביניים ולכן הודענו
27 שאנו מסכימים עד 2005 בכפוף לכך שאין מניעה ביטחונית פרטנית בכפוף לכך שהאדם יירשם
28 במרשם האוכלוסין האיוש"י. מפנה להודעת לקראת הדיון שהוגשה – אמרנו שם שיש ניסיון של
29 המוקד להגנת ה פרט להרחיב את הצו המצומצם: "...תושבי רצועת עזה שנכנסו לאיו"ש לפני
30 פרוץ אירועי אוקטובר 2000..." מפנה גם לסעיף 5. (ממשיכה לצטט)

31
32 כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

33 כלומר ישנם אנשים שלא רשומים ואף לא מורחקים,

34
35 עו"ד גנסיין :

36 נכון לאוקטובר 2012 זה לא קשור לכל האנשים. העותר לא התחתן עם תושבי איו"ש ולא קיבל
37 היתר כדין מדובר בשב"ח פלסטיני שגנב מכוניות בישראל והעביר אותן לאיו"ש. לא הזה התכוון
38 מתאם הפעולות בשטחים.

1 כבוד השופטת א' חיות :
 2 אנו רוצים שימה שייקבע כאן יהיה תואם את מה שהוצהר והוצא צו על תנאי.

3
 4 עו"ד גנסיך :
 5 יש הבדל בין שתי סוגיות, יש מי שנרשם ואנו מסכימים לרשום אותו ובין מי שלא הורחק. זה
 6 אנשים שעברו כדין לאיוש. כל העתירות היו עובר לשנת 2000, השוטרים, המעבר הבטוח,
 7 הכוונה היא לאנשים שנכנסו כדין שמדינת ישראל התירה להם להכנס לאיו"ש או שהיו אנשי
 8 משטרה פלנסטינית או אנשי עסקים שנכנסו בהיתר ונשארו וגם אנשים שעברו במעבר הבטוח
 9 עובר לשנת 2000. אם לגביהם אין מניעה פרטנית אחרת הם לא יורחקו זה לא אומר בהכרח
 10 שמדינת ישראל התחייבה לרשום אותן באיו"ש

11
 12 כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :
 13 זו השאלה שהפניתי אליך לפני כל הזכרת הנשכחות, מה דינם של אותם אנשים שהתחייבתם לא
 14 להרחיק אותם אבל גם לא רשמתם אותם

15
 16 עו"ד גנסיך :
 17 מבחינתנו הם תושבי עזה והם לא רשומים. אם אינם תושבי איו"ש הם תושבי עזה בהיבט של
 18 התכלית. אנו מבחינתנו ענינו בחיוב לשתי השאלות גם לשאלת השופטת חיות ושל גב' כי כאשר
 19 מדובר באדם שנכנס כדין לאיו"ש (וזה לא קשור לעותרים שלפנינו) או במעבר הבטוח או לשם
 20 לימודים, הוא נכנס כדין לאיו"ש וכעבור כמה זמן הוא משתקע באיו"ש ומקים ומשפחה,
 21 ובתקופת אולמרט היו מחוות מדיניות שהכשירו למעלה מ-3,500 אנשים ,

22
 23 כבוד השופטת א' חיות :
 24 זאת אומרת יש אנשים שהתחייבתם לא להרחיק אבל זה המקסימום שהם יגיעו, מבחינת רישום
 25 לא תכירו בהם כמי שזכאים לעבור לישראל, מבחינתם הם תושבי עזה.

26
 27 עו"ד גנסיך :
 28 יש פה ניסיון של המוקד להגנת הפרט לקחת את איו"ש לתוך ישראל לא מדובר באנשים שעברו
 29 מעזה לאיו"ש אלא באנשים מסתננים, ועכשיו שהם פה והתחתנו עם ישראלית הם מבקשים
 30 שיתייחסו אליהם כאיו"שים.

31
 32 כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :
 33 מה לגבי פער הזמנים

34
 35 עו"ד גנסיך :
 36 זה ניסיון ההרחבה השני, התיקון 2 לחוק התקבל ב- 28.3.07 במסגרתו נכנסו 3 תיקונים, הקמת
 37 הוועדה לעניינים הומניטריים ובסיפא לסעיף 3 ד' שכותרתו מניעה ביטחונית, החמאס הקים
 38 ממשלה במרץ 2006 והקבינט החליט על מדיניות בידול ומניעת תנועה מהשטחים לישראל אלא
 39 רק משאיות לצורך סיוע הומניטארי גב אל גב אך מניעת כניסת אנשים. הצעת החוק הוגשה

1 בדצמבר והחוק מתקבל במרץ 2007. לגבי רצועת עזה אין יותר תפיסה לוחמתית והשינוי השני
 2 הוא הסיפא לסעיף 3 ד' : " ... לא ינתן היתר לשהייה בישראל לפי סעיפים 3 ב'... לכל מבקש
 3 תושב אזור... " (מצטטת) מה שהוסף זה הסיפא : "...לעניין זה רשאי שר הפנים לקבוע, כי
 4 תושב האזור או המבקש האחר עלולים להוות סיכון בטחוני למדינה... " (מצטטת). הסיפא
 5 מדברת על תושב אזור שעלול להוות סיכון בטחוני על יסוד חו"ד מגורמי הביטחון. אותה
 6 החלטת ממשלה מיולי 2008 במסגרת הארכת החוק, רצועת עזה אינה מדינה ולכן כתובו בחוק
 7 אזור מגוריו של תושב האזור. בעצם החלטת הממשלה נדרשת במסגרת הארכת החוק גם למצב
 8 באיו"ש וברצועת עזה ויש הפניה למאורעות הקורים אחרים ההתנתקות, הבחירות והשתלטות
 9 החמאס. חברי מבקשת סעד כוללני של ביטול החלטת הממשלה וטוענת מדוע לא תבוטל
 10 החלטת הממשלה מ- 2008 ובהנחה שתבוטל ההחלטה – מה המשמעות כאשר רצועת עזה נקבעה
 11 כאזור סיכון מיוחד בגלל השתלטות החמאס וירי הטילים האם כתוצאה מכך שהחלטה
 12 הממשלה מיוני 2008 האם קודם עזה לא היתה איזור סיכון מיוחד? התיקון לסעיף נבע משתי
 13 אמירות הנשיא ברק 7052/03 בשתי אמירות על איחוד משפחות כאשר הנשיא מבדיל בין אזור
 14 איו"ש לעזה ופסה"ד נכתב במאי 2006 . אומר הנשיא שצריך להבדיל בין יו"ש לבין עזה שהוא
 15 אזור סיכון מיוחד שמתבצעת ממנו פעילות בהיקף גדול נגד המדינה וכאשר נעשה התיקון

16 כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

17 חברותייך צמצמו את הטיעון לתחולה הרטרואקטיבית, אתם הסכמתם לבחון פרטנית תקופה
 18 מסוימת שבעבר

19 עו"ד גנסיך :

20 מהתיקון הראשון שבו התאפשר לגלאי 25-35 – נניח שאדם הגיש בגיל 26 בקשה ובקשתו לא
 21 נדחתה לגופה, ואז בא התיקון לחוק ב- 28.3.07 האם או תו נסכים להעביר לטיפול פרטני על כך
 22 השבנו בחיוב. זאת תקופה של כמעט שנתיים בין אוגוסט 2005 לאפריל 2007. אנחנו הלכו
 23 בהיענות לשאלת כבודה מעבר למה שכתוב בהוראת המעבר. מי שבקשתו היתה תלויה ועומדת
 24 אמרנו שלמרות שהוא תושב אזור רצועת עזה, אנו נסכים לדון בבקשתו הפרטנית אפילו שלפי
 25 הוראת המעבר של החוק שאומר בסעיף 4.1 "...שלמרות הוראות חוק זה רשאי שר הפנים
 26 להאריך תוקף היתר שהייה בישראל שהיו ערב תחילת מעוד זה..." כלומר גם אם לא היה לו
 27 אבל הוא הגיש בשנת 2005 אנו נכניס אותו לצנרת אפילו שלא אושר שזה צעד מאוד לקראת
 28 כמעט לתקופה של שנתיים במובן הזה ההודעה שלנו מיטיבה עם אותם אנשים שככל שהגישו
 29 בקשה אחרי התיקון ובקשתם לא סורבה פרטנית לכן החלטת הממשלה לא משנה דבר, לכן
 30 חברותיי מנסות לפרש את זה שהחלטה תחול מכאן ולהבא אבל המצב הביטחוני בעזה לא החל
 31 ביוני 2008. הממשלה החליטה שעזה היא אזור סיכון מיוחד, כתוב בדברי ההסבר מה אומרת
 32 חו"ד גורמי הביטחון, בתוך התגובה המקדמית בנספח מש/1 יש סקירת נושאים שעולים
 33 בממשלה – סקירה על סעיף 3 ד' לחוק : "...ביום 6.8. נכנסה חוק במקור אחרי זה נעשה תיקון,
 34 ביום 28.3.07 תוקן החוק פעם נוספת... " (מצטטת).

35

36

37

38

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

את הדברים העקרוניים על הכניסה לרצועת עזה אמרנו עוד בדיון הקודם לפני צוק איתן ומאז הדברים התחדדו עשרת מונים, עכשיו המדינה בגדול קיבלה את ההערות שהיו בדיון, השאלה בנסיבות היום ברצועת עזה באמת צריך את הדקדוק שאתם רוצות לעשות?

עו"ד דיאמנט :

הדקדוקים הם כדי ליצור הלימה בין המצב כאן להודעת המדינה ופס"ד בבג"צ 4091/10 הרציונל באשר לאנשים הגרים מחוץ לרצועה הסיכון המוגבר לא רלוונטי למקרה שלהם. אזכיר את פסה"ד 4019/10 המשיבים מסרו כי תושבי רצועת עזה שנכנסו לא יורחקו ואין התייחסות כאן לשינוי מען. גם עניין המען לא רלוונטי כי אנו מדברים על ניתוק זיקות מעזה ואם יש אנשים שעברו לגדה לפני ספטמבר 2005 ברור שהזיקות שלהם לעזה

כבוד השופטת א' חיות :

השאלה איך הם עברו ולמה הזיקות נותקו. האם המדינה חייבת לבוא לקראת ולתת להם את המעמד שאתם מבקשים. אנשים יצרים לעצמם כל מיני מצבים ומי שמתנהל בצורה כזו היה צריך לקחת סיכון שיישאר תלוי

עו"ד דיאמנט :

אנו מדברים על איחוד משפחות בישראל ועניין חוקיות השאלה והמעמד הוא לא הליבה כאן אלא הנושא הביטחוני וחברתי מפנה לזה כל הזמן אנו מדברים על קבוצת אנשים שהרציונל בהחלטת הממשלה של הסיכון המוגבר לא חלה עליהם. לגבי הפער בין 2008 ל- 2008 מדובר על בקשות שהוגשו ערב החלטת הממשלה,

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

זו לא השאלה, מה שאמרנו בדיון לא היה בגדר פס"ד – שאלנו שאלה וביקשנו תשובה וקיבלנו תשובה והעיקרון לא חל עליכם.

עו"ד דיאמנט :

אנו מדברים על אינטרס ההסתמכות ותחולת החריג.

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

חברתך אומרת שבתקופה הזו לא היתה שום הסתמכות

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

עו"ד דיאמנט :

ועל כך אנו חולקים חברתי א ומרת שלא צריך החלטת ממשלה אלא מספיק סעיף 3 ד' לקרב לבקשות של אנשים מרצועת עזה. אנו בכל שנותנו לא נתקלנו בסירוב לפי סעיף 3 ד' רק בגלל שהוא מעזה

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

נתקלתם במצב הפוך שכן נתנו

עו"ד דימנאט :

לא. מבחינת איך שאנו רואים את זה יש כאן איזה אמירה שדורשת הוכחה בפרקטיקה בפועל.

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

לא יש חזקת חוקיות והגב' מבקשת להפוך אותה, הניסיון להפוך את היוצרות לא יצלח.

עו"ד דיאמנט :

הטענה שצריך את החלטת הממשלה וחוו"ד הביטחוניית צריך בסיס לה.

כבוד השופטת א' חיות :

עו"ד דאימנט, קיבלנו תשובות שלכאורה מניחות את הדעת, גם כל העניין של אישורים וחוו"ד ביטחוניות שמבססות נכונות לבוא לקראת במידה רבה מושפעים ממצב נתון בכל תקופה. נדמה לנו שלעת הזו אולי כדאי לשקול להסתפק בתשובה שניתנה תוך שמירה זכויות. אנו מציעים לכם לשקול להסתפק במה שניתן.

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור :

הזמנים קשים וקרו דברים מאז ההחלטה האחרונה. תחזרו עם תשובה.

הפסקה ואחריה ;

עו"ד דיאמנט :

החלטנו לעמוד על העתירה מן הטעם שהצעות המדינה לא פותרים את עניין העותרים הפרטניים שהם משפחות עם ילדים שעניינם נמשך כבר שנים, המשיבה לא התייחסה אליהם אפילו בתגובות ולדידנו העניין צריך להתייחס גם אליהם. אנו לא מבקשים אוטומטית שהמשיבים יאשרו את הבקשות אלא בסה"כ שיבדקו אותם.

ניתנה החלטה בבג"צ 447/13.

קלדנית: זיוה